1844. N°. 3.

LEYDSCHE COURANT.

VRIJDAG, 5 JULIJ.

De Courant wordt driemaal in de week uitgegeven, des Maandags, Woensdags en Vrijdags. De Maandagsche Courant wordt, uit hoofde van den Zondag, Zaturdag-avond verkrijgbaar gesteld, en de Advertentiën voor dat nommer worden Zaturdag voor drie ure verwacht.
De prijs van deze Courant is f 3.— voor de 3 maanden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN 4 Julij.

Uit het Verslag van de Gedeputeerde Staten der Provincie Zuid-Holland, aan de Staten van dat gewest gedaan, ontleenen wij de volgende bijzonderheden:

Politie. De provinciale keur, door U Edel Groot Achtb. in het verloopen jaar gearresteerd, op het sloopen van gebouwen, is door ons aan het Hooger bestuur ter goedkeuring opgezonden geworden, en bij besluit van Zijne Majesteit, in dato 19 September 1843, n°. 45, geapprobeerd en door ons tot executie gelegd.

De zaak van het stem- en kiesregt, benevens den census, is alsnog bij het Hooger bestuur aanhangig, en zien wij met verlangen eene voordragt, tot hare regeling, van wege het departement van binnenlandsche zaken aan de Staten-Generaal, te gemoet.

Staten-Generaal. Provinciale Staten. Onder de leden, welke dit ons gewest in de Tweede Kamer derzelve Staten-Generaal vertegenwoordigen, zijn in 1843 door U Edel Groot Achtb. de Heeren Jhr. Mr. Gevers van Endegeest, Verwey Mejan en Amentaet op nieuw verkozen geworden, in plaats van den Heer Staatsraad Jhr. van Hoorn van Burgh, de Heer E. P. de Monchy, alsmede de Heer Mr. Faber van Riemsdijk, toen Uwer Edele Groot Achtb. medelid, in plaats van den Heer Mr. van Nes, welke zijn verlangen had te kennen gegeven, om buiten aanmerking te mogen blijven, terwijl in Uwer Ed. Gr. Achtb. buitengewone vergadering, in de maand Maart, de Heeren Jhr. Thorbecke, Hoogleeraar te Leyden, in plaats van Oldenzoo, onverwachts overleden Graaf van den Bosch, welke eerst in 1842 tot die betrekking door U Ed. Gr. Achtb. was gekozen geweest, is benoemd geworden. Omtrent deze allen kunnen wij vermelden, dat zij in de vergadering van Uwe Edel Mog. hebben zitting verkregen.

Het is U Edel Groot Achtb. bekend, welk eene verandering ons gewestelijk bestuur in het verloopen jaar heeft ondergaan.

De Heer Graaf van der Duyn heeft gemeend het beheer van hetzelve, niet lang na het feest van zijn vijf en twintig jarig beheer, van welks viering in 1843 de herinnering bij U Edel Groot Achtb. nog levendig in het geheugen ligt, en derhalve na hetzelve gedurende een tijdvak van bijna 26 jaren te hebben waargenomen, met een meer rustig leven te moeten verwisselen.

U Edel Groot Achtb. zullen ons verschoonen, zoo wij hier niet treden in eenige uitwijding van al hetgeen door deszelfs Staatsman, gedurende gemelde reeks van jaren, tot welzijn van ons gewest is verrigt; de herdenking van dat alles zal steeds bij ons allen blijven bestaan, en wij uiten alleen den wensch, dat hij nog vele jaren die rust moge smaken, welke hij thans geniet, en dat de overtuiging, van een werkzaam en voor het algemeen nuttig leven te hebben geleid, hem dan bij de grootste zelfvoldoening moge vervullen.

Het genie van zulk een man konde niet beter voor dit gewest worden vergolden, dan door den waardigen Voorzitter van deze Vergadering, Jhr. Mr. Ridder van der Heim van Duivenbijk, aan wien door Zijne Majesteit onzen geliefkoosden Koning in zijne plaats het bestuur van bezuiden Y opgedragen, die, door veljarige ondervinding in het besturen van een naburig gewest, door gehul op het standpunt stabiele, aan zijne handen overgelaten, overtuiging te putten, dat Zuid-Holland tot grooten overbrengt.

In uwe buitengewone vergadering van de maand Maart heeft zijn Hoog Edel Gestr. allen U Edel Groot Achtb. zijne benoeming aangezegd, zijne tegenwoordigheid verhinderd, en Zijn Hoog Edel Gestr. positie tot U Edel Gr. Achtb. te spreken, en wij voegen alleen den wensch hiernevens, dat het ons nogmaals gegund moge worden, nadere overtuiging van jaren ons in de voortduring van het door Zijn Hoog Edel Gestr. aangevat bestuur te mogen verhangen.

Sinds het vorig jaar hebben wij van deze vergadering slechts één lid door sterfgeval te betreuren, Jhr. Repelaer van Spykenisse, door de stad Dordrecht sinds vele jaren als lid van Uwe Edel Groot Achtb. vergadering benoemd.

In zijne plaats is de Heer van der Linden, Wethouder dier stad, verkozen geworden, en daardoor uwe vergadering weder voltallig.

Voor dat Heer Mr. Faber van Riemsdijk, welke door zijne verkiezing tot lid der Staten-Generaal dezelve had moeten verlaten, is reeds vroeger de Heer Mr. Bijleveld door de stad 's Gravenhage verkozen, en heeft deze reeds in uwe buitengewone vergadering zitting genomen.

Omtrent de *Stedelijke en Plaatselijke Besturen* is te melden, dat de wet van 9 Julij 1842 op het Notaris-ambt, welke in art. 8 de Burgemeesterlijke betrekking met die van Notaris onvereenigbaar verklaarde, oorzaak was, dat in vele gemeenten van onze Provincie, van welke de Burgemeesteren moesten aftreden, andere personen hebben moeten worden aangesteld, bij het niet bestaan van *zeer bijzondere* redenen, om voor de aftredenden aan Zijne Majesteit het verleenen van dispensatiën te kunnen voorstellen, hetgeen, bij de moeijelijkheid op vele plaatsen om geschikte nieuwe personen te vinden, in de vervulling eene vertraging heeft ten gevolge gehad.

Thans kunnen wij aan U Ed. Gr. Achtb. opgeven, dat er nog 13 gemeenten in de provincie gevonden worden, alwaar in deze behoefte nog niet is voorsien, van welke er 10 zijn, bij wie het bezwaar in de Notarisbetrekking van den voormaligen persoon gelegen is; er bestaat echter alle hoop, dat ook bij deze spoedig eene verlangde benoeming volgen zal.

Staat van bevolking. Als statistieke opgave van de bevolking onzer geheele Provincie, kunnen wij aan U Ed. Gr. Achtb. de navolgende opgave mededeelen, opgemaakt in den aanvang van dit jaar 1844.

Volgens dezelve bedroeg de bevolking van Zuid-Holland op den 1sten Januarij een getal van 546,975 zielen, en wel in de steden 286,582, ten platten lande of de overige gemeenten 260,393, terwijl in de verschillende gemeenten zich 5,058 militairen bevonden, en in de gevangenissen 1,948 gedetineerden, welke allen dadelijk zijn bekend.

Het aantal der *geboorten* in Zuid-Holland was in 1843, met inbegrip der doodgeborenen, in de steden 11,389, ten platten lande of overige gemeenten 10,974, te zamen 22,173; dat der *overledenen*, in de steden 8,171, ten platten lande of overige gemeenten 7,431, te zamen 15,602; zoodat het getal der geboorten, dat der sterfgevallen met 6,571 overtreft.

Het getal der *huwelijken* in de steden en verdere gemeenten in 1843 was 3,922, en dat der *echtscheidingen* 12.

De hierboven opgegeven bevolking van 546,975 zielen, welke, bij 1 Januarij 1843 vergeleken, toen dezelve slechts 541,228 zielen bedroeg, eenen voornitgang van 5,747 zielen aanwijst, was, wat de geloofsbelijdenis, door dezelven beleden, aanbelangt, verdeeld als volgt: 338,990 Hervormden, 131,865 Roomsch-Katholijken, 1,104 Roomsch-Katholijken van de Cleresy, 10,757 Evangelisch-Lutherschen, 275 herstelde Lutherschen, 3,109 Remonstranten, 641 Mennonieten, 8,902 Hoogduitsche Israelieten, 240 Portugesche Israelieten, 1,101 tot geen der genoemde gezindheden behoorende; totaal 546,975 zielen.

Gezondheids-toestand. De gezondheids-toestand van de ingezetenen van Zuid-Holland was in het jaar 1843 over het algemeende voldoende, en heeft tot geene bijzondere aanmerkingen aanleiding gegeven.

De mazelziekte was op sommige plaatsen eenigzins epidemisch te noemen; doch, even als het roodvonk, hetwelk zich mede hier en daar vertoonde, van eene goede geaardheid. Kinkhoest en koortsen, heerschten in sommige streken, doch hebben op niet een punt van ons gewest een ontrustend karakter aangenomen.

Alleen vertoonde zich de kinderziekte op enkele plaatsen nog al sterk, en leverden de, in de gezamenlijke rapporten van de beide geneeskundige commissien, als aan deze ziekte gelijden bevondene voorwerpen, te zamen een cijfer op van 2,137, van welke alleen in het ressort van de provincial geneeskundige commissie te 's Gravenhage 1,051 meerder dan in 1842, terwijl er binnen de stad 's Gravenhage van het geheele getal 1,328 gevonden werden.

De aard van deze ziekte was echter goedaardig en de sterfte was een van de zeven lijders.

Koepok-inenting. In het jaar 1843 zijn, wat de koepok-inenting aangaat, echter een grooter aantal personen gevaccineerd geworden dan in 1842, zijnde het nu opgegeven getal geweest 3,137, waaronder 5,780 gratis, tot welke vermeerdering de vermelde zich hier en daar vertoond hebbende kinderziekte schijnt te hebben bijgedragen, daar de algemeene opmerking medebragt, dat bij vroegere gevaccineerden, indien bij deze de ziekte zich, hoe wel zeldzaam, openbaarde, dezelve steeds in een gematigden graad werd waargenomen.

De reden, dat de vermeerdering der vaccinatien alleen bestond bij zulken voor welke beloning werd verstrekt, moet gezocht worden in de opheffing

der vroegere uitgereikte gouden medailles aan die geneeskundigen, welke de meeste personen gratis hadden gevaccineerd.

Geneeskundige dienst. Wat de geneeskundige dienst aanbelangt, zoo zijn de rapporten der geneeskundige Commissiën deswege zeer gunstig, en bevatten dezen, behalve de opgaaf van eenige kleine bij de gedane visitatiën gemaakte aanmerkingen, aan welke spoedig is voldaan geworden, niets bijzonders omtrent de uitoefening der practijk.

Door de beide geneeskundige commissien, zoowel te 's Gravenhage als te Dordrecht, zijn in het afgeloopen jaar aan 95 personen geneeskundige examens afgenomen, en zijn deze op 3 na allen geadmitteerd, te weten, voor de steden: 13 heelmeesters, 12 vroedmeesters, 7 vroedvrouwen, 16 apothekers, 20 heelmeesters ten platten lande, 12 vroedmeesters, 5 scheeps-doctoren, 1 tandmeester, 2 droogisten voor steden en 1 droogist ten platten lande.

Door de Dordrechtsche commissie zijn ons de gunstigste rapporten toegezonden aangaande de Clinische School te Rotterdam. Het onderrigt aldaar wordt door Heeren Lectoren met den meesten ijver en de grootste zorg gegeven, en de leerlingen, in het afgeloopen jaar met een derde in hun getal vermeerderd, geven, naar luid van het verslag, blijken van voldoende vorderingen.

Prijzen der levensmiddelen. Gedurende het afgeloopen jaar waren de prijzen der levensmiddelen voor de consumtie in deze provincie niet bezwarend; de groote productie der aardappelen in hetzelve jaar heeft veroorzaakt, dat deze laag in prijs zijn geweest, en de weinige vorst in den verloopen winter niet veel bederf aan dezelve hebbende toegebragt, heeft dit aan den minderen stand een onkostbaar voedsel opgeleverd.

Kultuur van woeste gronden. In die gedeelten van onze provincie, welke daartoe aanleiding geven, wordt steeds door eenige aanzienlijke grondeigenaren de kultuur en ontginning van woeste gronden, door afzanding of aanleg tot bosschen, voortgezet, en is er aan binnenduin- en geestgronden in de laatste jaren, en ook weder in het nu afgeloopene, voortgang in deze op te merken.

Verveeningen. Nopens de verveeningen hebben wij geene bijzonderheden te vermelden.

Kerkelijke Zaken. De Leeraren worden overal op derzelver getal behandeld. Bij de Hervormde gemeente te Rotterdam is onlangs door Zijne Maj. een derde predikant en te 's Gravenhage eene vaste Engelsche Episcopalsche dienst toegestaan. Aan behoeftige gemeenten voor vervallen kerken en pastorien, is weder eenige tegemoetkoming verleend, van wege het Rijk en van wege de Synode.

Brandblusschmiddelen. De middelen tot blusching van brand zijn over het algemeen in goeden staat. Enige gemeenten zijn thans in het bezit van eene eigene brandspuit, doch tot groote kostbaarheid. De verschillende voorvallen van brand in het loopende jaar van 1843 hebben aanleiding gegeven dat er in zeer vele gemeenten nieuwe brandrequisieten zijn opgemaakt, die door ons zijn nagegaan en thans in werking zijn.

Begraafplaatsen. Mijnen en geuzeten. Radicale zaken. Strandvonderijen. Kazernering en huisvesting van troepen. Hieromtrent hebben wij niets bijzonders aan U Edel Gr. Achtb. te vermelden.

Middelen van vervoer. Op den 6den December des vorigen jaars is het gedeelte van den weg van Voorschoten naar 's Gravenhage geopend. Door het, na de opening van dien weg, meerder regelmatige in de dienst, dan in het vorige jaar, toen achtereenvolgend de hulpstations te Veenenburg, Leyden en Voorschoten waren geopend, is het publiek ook thans niet blootgesteld geweest aan de gedurige verandering van de uren der op dezelve corresponderende diligences, zoo als toen het geval was. Voor den ijzeren spoorweg van Rotterdam langs Gouda naar Utrecht, is men thans aan het peilen der gronden en het zoeken van een geschikt tracé, terwijl er tevens onderzoekingen in het werk worden gesteld of deze met het te Rotterdam daar te stellen eindstation van den Hollandschen ijzeren weg zoude kunnen in verband gebragt worden.

Begrooting van huishoudelijke kosten van bestuur. De dienst van 1842 had een nadeelig saldo opgeleverd van *f* 3,705.98½, zoo als reeds in 1843 in ons verslag aan U Edel Gr. Acht. was gemeld. Gedeeltelijk door de buitengewone uitgaven, bij de behandeling over het staan- en kapgeld, slechts *f* 2,035.15½ zal voor rekening van het Rijk worden goedgedaan en *f* 1,670.82 uit de begrooting van hetzelfde jaar worden gevonden.

Gemeente-finantien. De finantien der verschillende gemeenten worden over het algemeen op eene behoorlijke wijs bekeerd en aan ons in rekeningen verantwoord. In vele gemeenten wordt een gedeelte der begroting door eenen algemeenen omslag gedekt; gebrek aan eenheid daarin heeft ons aangespoord om voor deze belangrijke zaak een algemeen reglement aan U Edel Groot Achtb. betreffende de heffing voor te dragen. Onder de gemeenten in dit gewest vinden wij ons nogmaals verpligt, even als in vroegere jaren, Uwer Ed. Gr. Achtb. aandacht te vestigen op den dreigenden finantiëlen toestand van Delfshaven. Bij het misluk ken der inlijving bij Rotterdam, hebben wij in overweging gegeven, om ter bezuiniging Delfshaven geheel tot de plattelandsgemeenten terug te brengen. Omtrent een voorstel tot vereeniging van eenige gemeenten in onze provincie, uit het oogpunt van bezuiniging gelaveren wij ons aan een nader special rapport. De ondernomen Kaart onzer Provincie wordt op steen gebragt, en niet op koper uit hoofde van het verschil in de kosten. Wij vleijen ons, om welligt nog in den loop van deze vergadering den afdruk van het eerste blad ter bezigtiging te kunnen voorleggen.

(Vervolg en slot in het volgende Nummer.)

— Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben ter kennisse van de daarbij belanghebbenden gebragt, dat op de uitgeschrevene prijsvraag voor een bouwkundig ontwerp, tot inrigting van een geneeskundig gesticht tot verpleging van 300 krankzinnigen, zijn ingekomen 14 antwoorden, van welke, op de voordragt van eene daartoe benoemde Commissie van beoordeeling, het ontwerp N°. 11, de uitgeloofde premie van *f* 500 is waardig geoordeeld, terwijl de tweede premie of accessit, van *f* 250 is toegewezen aan het ontwerp N°. 3; zijnde bij de opening der naambriefjes gebleken, dat de vervaardiger van het best gekeurde ontwerp, was de Heer J. Warnsinck, te Amsterdam, en die van het naast daarbij komende, de Heer A. W. van Dam, te 's Gravenhage, terwijl de naambriefjes der overige ingezonden twaalf ontwerpen ongeopend zijn verbrand.

— Tot leden der Provinciale Staten van Zuid-Holland zijn benoemd geworden: de Heeren A. van der Linden Tz., Wethouder der stad Dordrecht, in plaats van Jhr. Mr. P. Repelaer van Spijkenisse, overleden, en Mr. D. J. Bijleveld, President van de Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage en lid van den Stedelijken Raad aldaar, in plaats van Mr. J. C. Faber van Riemsdijk, benoemd tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, beiden wegens den stedelijken stand.

— De Staten der Provincie Zuid-Holland hebben in hunne zitting van heden, tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal *herkozen* de heeren Mr. P. C. Schooneveld en A. van Rijckevorsel.

— Uit het verslag van den Gouverneur en de Gedeputeerde Staten der Provincie Noord-Holland, aan de Provinciale Staten, blijkt, dat de bevolking dier Provincie op 1 Januarij l. l. bedroeg: in de steden 290,806, in de gemeenten 165,514, te zamen 456,320 zielen.

— Volgens het verslag der Gedeputeerde Staten van Utrecht, aan de Algemeene Staten van dat gewest ingediend, bedroeg de bevolking dier Provincie, op 1 Januarij dezes jaars, 149,746 zielen, de garnizoenen te Utrecht en te Amersfoort, bestaande uit 1573 manschappen, daaronder begrepen.

— De Staten van Utrecht hebben, in hunne bijeenkomst van den 24en, op nieuw tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekozen den Heer W. R. Baron van Heeckeren van Brandsenburg.

— Volgens het Verslag der Gedeputeerde Staten van Gelderland bedroeg de bevolking in die Provincie 359,031 zielen, en was dezelve in den loop van 1843 met 4,554 zielen toegenomen.

— De Staten van Limburg hebben in hunne zitting van eergisteren, tot lid van de Tweede Kamer gekozen den Heer Mr. P. H. Steins, Advokaat-Generaal bij het Provinciaal Geregtshof aldaar, in de plaats van Jhr. Mr. P. F. J. de Beaufort, die uitgevallen is.

— Op den Hollandschen Spoorweg zijn in Junij reizigers vervoerd 21,594 personen, en is *f* 59,190.57½ ontvangen; hetgeen met de ontvangsten der vorige maanden maakt te zamen het getal reizigers boven tot 291,272. Van Leyden waren vervoerd 9,622, van 's Gravenhage 13,194, van Haarlem 15,283, van Amsterdam 21,635 reizigers, de overigen op de tusschenliggende plaatsen opgenomen.

— Den 4den dezer is in den vroegen morgen brand ontstaan in de hofstede van den landman J. Klompen, te Dreischor, Kanton Brouwershaven, waardoor de schuur, eenige varkens, een en ander, en verder eenige bouwmaterialen vernield zijn; het woonhuis zelve is wel aanmerkelijk beschadigd, doch echter behouden gebleven. Ook heeft te Bunnik, in Noord-Brabant, eene zware brand twee woningen van M. Besmans, den 26en Junij grootendeels in de asch gelegd, hoe die gebouwen waren verzekerd.

's GRAVENHAGE, 3 Julij.

Bij besluiten van den 8sten en 20sten Junij jl., nos. 62 en 69, heeft het den Koning behaagd onder anderen te bepalen, dat van de hiernamaals te noemen Officieren, die zich bij de expeditie tegen de zeerooverij in de Indische wateren, onder de bevelen van den Kapitein-Luitenant ter zee 1ste klasse C. Steenbergen, den Luitenant ter zee 2de klasse Stolk, hebben aangesloten, bij dagorder van vacature melding zal worden gemaakt, als:

Bij de 1ste expeditie, van de Luitenants ter zee 2de klasse J. D. G. Muller, P. Tuinzaad, H. van Dedem, J. C. van der Burch; den 2den Schipper Ed. Nicolaij, de 1ste Luitenant bij het 5de bataillon Infanterie K. Wetselaar en de Wilhemsoord, den Sergeant, sedert bevorderd tot 2den Luitenant bij de 3de afdeeling depôt Gemeentelandi Indië, den Sergeant bijgemeld bataillon Vogelaar, den Sergeant, sedert bevorderd tot 2den Luitenant bij de 3de afdeeling depôt Gemeentelandi Indië, van Gelder, en den Sergeant bijgemeld bataillon Zwaardemaker.

Bij de 2de expeditie, onder de Luitenants ter zee 2de klasse Ed. P. van Holthoorn, Schelhaas, P. A. J. Bijvanck, van Tuinen, Prins, de Bruijn, van Manen, van den Adelborsten 1ste klasse Ed. Sleght, Zijnde dienten gevolge, tot de uitvoering van 's Koning's bevelen, door vereischte anders nog Oost-Indië afgekomen.

— Z. M. de Koning heeft aan de Gereformeerde Gemeente te Utrecht toegestaan, om tienden Bededikant te mogen beroepen.

— Men vernomen dat het Z. M. behaagd heeft, voor den beurtveener Roomsch-Katholijken kerk te Frederiks-Oord, gemeente Vledder, eene Rijks subsidie van *f* 7,000 te verleenen. Er was daar ten plaatse dringende behoefte aan een bruikbaar Kerkgebouw, daar de dienst in een soort van schuur moest worden gehouden.

— Heden is door Zijne Excellentie den baron Van Zuylen van Nijevelt Minister voor de zaken der Hervormde Eeredienst, enz., vergezeld van den Heer

Secretaris-Generaal en Adviseur Janssen, de negen en twintigste vergadering der Algemeene Synode van de Nederlandsche Hervormde Kerk geopend. Tot Leden dezer Synode zijn benoemd de navolgende Heeren, als: A. Francken, Predikant te Utrecht, President; A. Verwey Bz., Predikant te Leyden, Vice-President; I. J. Dermout, Predikant te 's Gravenhage, Secretaris; J. J. Roozeboom, Predikant te 's Gravenhage, Secundus-Secretaris; J. H. de Dompierre de Chaufepié, Predikant te 's Gravenhage, Secundus van den Vice-President; J. R. Scholten, te Amsterdam, Quaestor-Generaal; W. A. van Hengel, Hoogleeraar te Leyden; H. L. Vinke, Hoogleeraar te Utrecht; P. Hofstede de Groot, Hoogleeraar te Groningen; B. te Gempt, Predikant te Batenburg; O. van Tricht Az., Predikant te Enkhuizen; J. Borsius, Predikant te Middelburg; B. Nieuwold, Predikant te Leeuwarden; H. J. Romeny, Predikant te Zwolle; P. Bodes, Predikant te Noordijk; H. Potholt van Dorp, Predikant te Veghel; J. J. Metzlar, Predikant te Norgh; W. F. C. van Laak, Predikant te Maastricht; H. P. Timmers Verhoeven, Predikant te 's Gravenhage; en Mr. G. Hiddema Jongsma, Ouderling te Sneek.

— Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken is heden op reis gegaan en zal omtrent een maand van huis zijn; daarwegen zullen de audientiën in deze maand geene plaats hebben.

ROTTERDAM, 3 Julij.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft aan den Heer E. P. J. Driebeek, Hoogstdeszelfs Vice-Consul alhier, doen ter hand stellen eene zeer prachtige gouden snuifdoos met brillanten, als een blijk van Hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid over de bemoeijingen van genoemden Heer, tijdens den doortogt des Keizers alhier, naar en van Londen, en als eene eervolle gedachtenis daaraan.

UTRECHT, 2 Julij.

Alhier is den 1sten dezer de 71ste jaarlijksche Vergadering van het Provinciaal Utrechtsche Genootschap, onder voorzitting van den Hoogleeraar R. van Rees gehouden; waarin tot nieuwe leden verkozen zijn, de Heeren: Mr. A. J. van Beeck Calkoen, Advocaat te Utrecht; S. Blaupot ten Cate, Predikant te Zaandam; Dr. P. J. Costerus, Rector der Latijnsche School te Sneek; J. J. Dodt van Flensburg, Lector in de Hoogduitsche Taal aan de Hoogeschool te Utrecht; Dr. H. C. Donders, Officier van Gezondheid te Utrecht; Dr. H. M. Dudarc, te Leeuwarden; Mr. P. Elias, Kantonregter te Haarlem; Mr. A. M. Engelen, Kantonregter te Thiel; C. E. Enklaar, Directeur van het Landhuishoudkundig Instituut te Zalk; Dr. W. A. Enschedé, Hoogleeraar te Groningen; Dr. F. Z. Ermerins, te Middelburg; Mr. C. H. Gockinga, Lid van den Hoogen Raad te 's Gravenhage; J. W. Holtrop, Bibliothecaris bij de Koninklijke Boekerij te 's Gravenhage; S. F. Klynsma, Majoor der Genie te 's Gravenhage; Mr. J. Bakker Korff, Referendaris bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage; Dr. P. de Raadt, Onderwijzer van den eersten rang te Noorthey; Jhr. F. A. Ridder van Rappard, Secretaris Generaal bij het Ministerie van Oorlog, te 's Gravenhage; Mr. Ph. Serrurier, Officier van Justitie te Amsterdam; Dr. [illegible]; Dr. P. J. Veth, Hoogleeraar te Amsterdam. Tot gewone leden zijn benoemd, de Heeren: J. C. van den Broecke, Ridder der Orde van Nederlandschen Leeuw, Medicinael Doctor, en Ph. van den Broecke, practiserend Advocaat en Regter plaatsvervanger bij de Arrondissements-Regtbank te Middelburg, die als Schrijvers bekend waren gemaakt van de eenige, op dezen dag met de gouden medaille bekroonde, Verhandeling, waarbij beantwoord is de volgende vraag: »Daar de uitoefening der geregtelijke geneeskunde in ons land voor aanmerkelijke verbeteringen vatbaar is, zoo verlangt het Genootschap te gemelden, welke daarin bestaan, grondig te zien aangewezen en tevens de middelen voorgedragen, in welke den tegenwoordigen staat dezer wetenschap zouden kunnen en behooren te worden aangewend, ten einde in deze, voor de maatschappij hoogst gewigtige aangelegenheid eene gewenschte verandering tot stand gebragt te zien."

GRONINGEN, 1 Julij.

Op nieuw heeft in deze Provincie en wel te Oldekerk, een hevige brand de boeren-behuizing en schuur van de Wed. L. H. Hoogeboom, in den nacht van den 29sten Junij l. l., met al het boeren beslag en de meubels verteerd; de bewoners zijn slechts ter naauwernood het gevaar ontkomen. Het huis en de meubelen waren slechts gedeeltelijk voor brandschade verzekerd.

VENLO, 30 Junij.

Van hier meldt men, dat de ontaarde Vader, welke te Grefrath in Pruissen, voor een paar weken zijne beide kinderen met eene bijzondere wreedheid van het leven beroofde, in de gevangenis een einde aan zijn leven gemaakt heeft door zich op te hangen, en zich dus aan den wereldlijken regter heeft onttrokken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 12 Junij.

De ontvangst, welke den Sultan op alle plaatsen, welke hij bezocht, is ten deel gevallen, was zoo voldoende en bevestigde hem in de goede meening, om zijn tot hiertoe gevolgd stelsel van regering voort te zetten. Dit stelsel is zuiver Mohomedaansch, want hij zoekt in den Islam geheel zijne steun en laat de andere in zijnen Staat ontkiemende beginselen zich slechts zoo ver ontwikkelen, als ze onvermijdelijk zijn. Men moet dus de goede gezindheid, welke de Sultan, sedert de buitensporigheden door de Arnauten begaan, aan de Rajah's getoond heeft, niet al te ruim nemen; zij heeft, wanneer men die met de daadzaken vergelijkt, geene andere beteekenis, dan: ik zal voor u alles doen, waartoe de omstandigheden en het lastig dringen der Europesche Mogendheden mij nötigen.

— De in de hoofdstad overgebragte Arnautsche hoofdlieden wachten, vóór tig de beslissing der Porte over hunne personen af, den moet niet doen ken, dat hunne straf zwaar zal wegen, zoo zij hebben zich omtrent de Christenhonden als echte geloovigen gehouden, en de Porte mag in moeijelijke tijden op den krachtigen arm dezer vreeselijke krijgslieden rekenen. Zelfs schijnen zij, tot groote verontrusting van de Rajah's, onder de Europesche Mogendheden beschermers te hebben gevonden. Zooveel ten minste is zeker, dat de te Saloniki residerende Fransche Consul de gevangenen opperhoofden der Arnauten zelf bezoekt, hen vriendschappelijk toegesproken en beloofd heeft hunne voorspraak bij de Porte te zullen zijn.

(*Allg. Zeit.*)

— Hairedin Pasha heeft den 20sten Mei aan het hoofd van 10,000 man en 26 stukken geschut, bij Uskup, door een krijgslist een Arnauten-heir van 7 à 8000 man verslagen. Hij had in schijn een dorp prijs gegeven om den vijand onder het bereik van zijn geschut te lokken. De roofzuchtige horde stortte zich als hongerige wolven er op, en nu opende de batterij haar verschrikkelijk vuur, te welk hen in verwarring op de vlugt dreef, en door de Turken nagejaagd, verder deed verstrooijen. De steden Skopia en Branik zijn weder door Turksche troepen bezet. Vele Albanezen in het zuiden zijn gewonnen door de verzekering, dat het slechts op de noordelijke gehaat was, en zoo zal de groote strijd tegen de Albanezen spoedig eindigen, maar de kleine oorlog kan nog lang duren, en zoo zal de Christelijke bevolking nog niet spoedig eene verligting in hunnen schrikkelijken toestand te gemoet zien.

(*Allg. Zeit.*)

ITALIE.

ROME, 20 Junij.

De Paus heeft heden morgen, met zijn geheel gevolg, een bezoek gegeven aan Z. M. den Koning van Beijeren op deszelfs Villa di Malta. De Koning ontving den Paus aan den ingang der Villa, waarna zij zich langen tijd alleen onderhielden. Later hadden onderscheiden heeren de eer aan den Paus te worden voorgesteld. Na zijn vertrek heeft hij eenige vrome instellingen bezocht.

— Wij hebben hier, nadat de vorige maand zich door veel regen had gekenmerkt, het heerlijkste weder; de thermometer is al tot 25 gr. Reaumur gestegen. De Campagna prijkt in het schoonste groen, in tegenstelling van andere jaren, in welke om dezen tijd anders reeds alles verdord scheen. De hooi-oogst is overvloedig, en men heeft plan om dien overvloed naar Algiers te verzenden.

NAPELS, 18 Junij.

Het weder is hier heerlijk, de tarwenoogst, zoowel hier als in Sicilië, verzekerd en zeer voordeelig. Wijnstok en olijf beloven de rijkste opbrengst. De zijdewinning is voortreffelijk uitgevallen en de verkoop der tonnetjes vult de beurzen der landlieden.

PRUISSEN.

WEHLAU, 21 Junij.

In dit stadje, bij Koningsbergen (Oost-Pruissen), heeft een zonderlinge oploop, van dienstmeisjes namelijk, plaats gehad, welke eene aan hare medgezellinnen, die in hechtenis was genomen, wilden bevrijden, hetgeen haar echter niet gelukte; dit geschiedde den 21sten Junij. Den volgenden avond verzamelden zij zich weder en vergezelden zich enige handwerkslieden bij haar. Ruiten in moesten sneuvelen en den hoop, welke opberig begon te worden, uiteen te drijven, en onderscheiden personen zijn in hechtenis genomen.

— De Bondsvergadering heeft besloten, aan den Heer von Wagner de door hem bedongen ƒ 100,000 voor het afstaan van zijn geheim omtrent het electro-magnetisch toestel tot beweegkracht niet toe te kennen, omdat hetzelve aan het doel niet beantwoordde.

— De Regering van Keurhessen heeft, in navolging van die van Pruissen, de Regtsgeleerden verboden aan de bekende vereeniging van Advocaten te Mainz deel te nemen.

— Den 19den is de eerste Rabbijnen-Vergadering, te Brunswijk gehouden, gesloten.

WURTEMBERG.

KIRCHHEIM, 27 Junij.

De hoeveelheid der hier tot nu ter markt gebragte Wurtembergsche en [illegible] ook ten bedrage van 15,000 centenaar zal naauwelijks vereenigen gang aan den handel te verdeelen, wel geheel verkocht worden. De kopers en verkoopers verstaan elkander wel, schoon de laatste eenigen moeder [illegible] gebonden om de lage prijzen van het vorige jaar. Dan dan zijn alle [illegible] hoogere prijzen [illegible] door de [illegible] wel worden vereenigd. Hoewel in [illegible] dit jaar minder zuiver en glanzig [illegible] gewoonlijk wijn [illegible] plaatsgaan het water trouble hebben gemaakt, dit de op de schepen [illegible] gewaschen wel [illegible] hebben [illegible] 3 en 4 tot 8 tein honderd per centenaar, de prijzen van het vorige jaar. De hoogste prijs voor de fijne wel van de Koninglijke [illegible] was 185 fl. per centenaar. De [illegible] Zwitsersche wol 70 fl.

(*Allg. Zeitung.*)

BELGIEN.

Over verscheiden steden van Duitschland, [illegible] van München, heeft den 25sten een [illegible] geheerscht, [illegible] van de hoop des [illegible] [illegible]

SAKSEN.

In den nacht, tusschen den 22. en 24.sten heeft er een hevige brand in het stadje Pulsnitz gewoed, waardoor 27 huizen met al het zich daarin bevindende eene prooi der vlammen geworden zijn.

BADEN.

HEIDELBERG, 25 Junij.

De Heer Gervinus ziet eindelijk zijnen wensch vervuld om aan den openbaren Leerstoel te worden terug gegeven. Hij is tot honorair Hoogleeraar aan onze Hoogeschool benoemd, en zal dezen winter collegie houden over de nieuwste Geschiedenis sedert 1815, waarover hij ook plan heeft een werk uit te geven.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Julij.

Uit eene statistiek door het Gesprotschap der Zendelingen, die in het Koningrijk Groot-Britannie zelve werkzaam zijn, blijkt: dat er alhier 347 plaatselijke Commissionairs zijn, voor de algemeene rijtuigen, 1,793 voerlieden van omnibus, 1,662 voerlieden van cabriolets en 4,546 van fiacres; hetgeen een totaal maakt van 8,348 menschen en met hunne huisgezinnen van 20,000 personen, levende van het vervoer van reizigers naar het binnenland en de voorsteden van Londen. Een der voerlieden van de cabriolets is Zendeling bij de overige geworden; hij heeft in deze betrekking 178 rijtuig-plaatsen bezocht, heeft met 2,139 voerlieden godsdienstige gesprekken gehouden, aan 106 zieke voerlieden geestelijke en tijdelijke hulp verleend, en 3,010 tractaatjes over de godsdienst uitgedeeld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Julij.

De *Moniteur* bevat een zeer merkwaardig artikel betreffende de koninklijke dotatiën. Dit artikel schijnt dan te toonen dat de Ministers meer dan ooit voornemens zijn, bijzondere dotatiën voor de Prinsen van het Koninklijke huis van de Kamers te vragen. Onder anderen merkt men in dat artikel eene zonderlinge zinsnede op, waarin gezegd wordt dat de Koning, om de lasten te bestrijden, welke hem als Koning en als vader opgelegd zijn, genoodzaakt is schulden te maken, waarvan het bedrag dagelijks toeneemt. Dit artikel van den *Moniteur* zal ongetwijfeld aanleiding geven tot eene zeer levendige en merkwaardige discussie onder de dagbladen.

Gemeld document heeft den 1sten dezer reeds woordenwisselingen in de Kamer van Afgevaardigden uitgelokt; een lid der oppositie heeft zijne afkeuring over hetzelve grootelijks te kennen gegeven, de Minister Guizot heeft nader de noodzakelijkheid der openbaarmaking aangetoond, en de gezamelijke Ministers de verantwoordelijkheid van hetzelve op zich genomen.

— De Minister van Marine heeft naar Toulon bevel gezonden om het vertrek der schepen, welke zich bij den Prins de Joinville op de kusten van Marokko zouden voegen, uit te stellen.

— Men wil weten, dat het algemeen Israëlitisch Consistorie besloten zou hebben, om het vieren van den Sabbath van Zaturdag op Zondag te verleggen. Ook heeft genoemd Consistorie aan den Minister van Eeredienst een dankadres gerigt voor de echt liberale wijze, op welke de laatste Koninglijke ordonnantie de Israëlitische eerodienst regelt.

ACADEMIE-NIEUWS.

GRONINGSCHE HOOGESCHOOL.

Z. M. de Koning heeft tot Hoogleeraar in de Medicijnen te Groningen benoemd den Med. Doctor te Middelburg F. Z. Ermerins.

PROMOTIEN.

Den 28sten Junij, tot Doctor in de Beide Regten, de Heer Jan Gerlsema Dull, van Appingadam, na verdediging zijner Dissertatie: *Quaestiones Juris Inauguralis.*

Den 29sten Junij, tot Doctor in de Beide Regten, de Heer Sebastiaan Matheus Sigismund Molderman, van 't Hoogezand, na Publieke verdediging zijner Dissertatie: *de Litterarum Cambialium Indossamento, juris imprimis Neerlandici habita ratione.*

Dienzelfden dag, tot Doctor in de Geneeskunst, de Heer Regneras Smith, van de Beerta, na verdediging zijner Dissertatie: *exhibens casum Hydropis Thoracis Compositi, in Nosocomio Academico observatum, cum epicrisi.*

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE, den 2den Julij. Heden is door den Breeden Kerkeraad der Nederlandsche Hervormde gemeente alhier, beroepen de Weleerw. Zeer Gel. Heer Jan van Oosterzee, Th. Dr. te Alkmaar.

In het bevorens gemelde overzigt van predikanten, die laatstleden door den Breeden Kerkeraad der Nederlandsche Hervormde Gemeente te Middelburg het volgende zes en dertigst gekozen zijn, zijn de namen van Zeeuwsch Burgerlijke, Th. Dr., te Vere; H. van Manen, te Noordeloos; C. E. van Koetsveld, te Schoonhoven; H. W. van Volmerhoven van Deelen, te Maassluis; J. R. de Bruine, te Vlissingen, en J. van Voolst, te Wormer. Directe: D. A. W. Sloet à Hargonje, C. E. van Koetsveld en J. R. de Bruine.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Eerste Klasse.

5de Lijst N°. 9633 een prijs van ƒ 1000.

6de » N°. 10290 en 991, ieder een prijs van ƒ 1000.

7de » N°. 5334 een prijs van ƒ 1500. N°. 3154 een prijs van ƒ 1000.

8ste » N°. 21037 een prijs van ƒ 2,500. N°. 18523 eene premie van ƒ 1000.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: Dr. R. P. A. DOZY,
LEYDEN, EN
3 Julij 1844. M. C. VAN GOOR DEN. OOSTERLINGH.

Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, A. B. FRENAY, geliefde Echtgenoote van
LEYDEN, B. J. FORNARA,
2 Julij 1844. *Apotheker.*

Heden beviel van een ZOON, E. C. C. VAN WENSEN, geliefde Echtgenoot van
LEYDEN, J. H. H. SCHMIER.
2 Julij 1844.
Eenige Kennisgeving.

Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON, H. M. JONGENEEL, geliefde Echtgenoot van
LEYDEN, C. VAN DEN BERG.
4 Julij 1844.
Eenige Kennisgeving.

De President van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te *Leyden*, verwittigt de Stemgeregtigde Deelhebbers in de Nederlandsche Handel-Maatschappij, dat de Balance van het *negentiende* boekjaar dezer Maatschappij, voor hen dagelijks van den 5den dezer maand tot den 19den, des 's middags van *een* tot *twee* ure (Zon- en Feestdagen uitgezonderd) ter inzage zal liggen in het gebouw der Lakenhal op de Oudevest.

Leyden, 4 Julij 1844.
De President voornoemd,
J. VAN HEUKELOM SENIOR.

J. HEFFTRICH op de Breedestraat Wijk IV, N°. 228. te Leyden, maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij heden de Eerste NIEUWE HARING te bekomen zal zijn, en dat hij alles zal aanwenden wat mogelijk is, om zich het vertrouwen, dat hij tot heden heeft mogen genieten, waardig te maken, zoowel door den prijs als door de extra qualiteit, die steeds versch en tot verzending geschikt zal zijn; hij beveelt zich op nieuw in hun goedgunstig aandenken, met belofte eener prompte en solide bediening.
Leyden, 4 Julij 1844.

Prijs-Courant der Effecten.

WOENSDAG 3 JULIJ.

	Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld . . . 2½ pCt.	61⅛	61⅛	61⅛
Dito dito . . . 3 »	74½	75	74½
Dito dito op rec. . . . 3 »	74½	74½	74½
Dito dito . . . 5 »	100½	100⅝	100⅝
O. I. Leening . . . . . 5 »	100⅛	100⅛	100⅛
Dito . . . . . 4 »	93⅛	93⅛	93⅛
Amortisatie Syndicaat. . . . 1½ »	89⅛		
Dito dito . . . 3 »	87⅜		
Handel-Maatschappij . . . 4½ »	144½	144½	144½
Nieuwe dito . . . 4½ »	100½		
Haarlemmermeer . . . 5 »			
Aandeelen Rijn-Spoorweg . . . 1½ »			
Aand. Holl. Spoorweg Maatschap. » »	99⅝	ex div.	
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 1823 . . . 5 »	21	21⅛	21
Dito dito op het Mukken . . . 5 »	18	19⅛	
Dito . . . 3 »	34⅜	34½	
Coupons Ardoins . . . 5 »	23⅞	24⅛	
Passive . . . 5 »	5⅛		
PORTUGAL, te Londen . . . 5 »	25⅛		
DENEMARKEN, Oblig. te Londen . . . 3 »			
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 . . . 5 »	107⅛		
Dito dito 1828 en 1829 . . . 5 »	107	107⅛	
Cert. bij dito 1831, en 1833 . . . 5 »	98⅜		
Dito bij Hope . . . 5 »	99⅛		
Dito bij Stieglitz . . . 5 »	99⅛		
Certificaten te Hamburg . . . 5 »			
Inschrijving in Assign. . . . . » 6 »			
Certificaten van dito . . . . . » 6 »			
POLEN, Aandeelen met Loting . . . ƒ 300			
Dito			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank . . . 5 pCt.			
Idem	96⅛		
Oblig. Metalliek	101⅛		
Idem	69⅜		
Aandeelen 23 Mei 1834 . . . . . ƒ 500	ƒ	390	
Idem 1 April 1839 . . . . . ƒ 250	ƒ		
NAPELS, Certif. Adm. alhier . . . 5 pCt.	93		
BRAZILIE, Idem . . . 5 »	84½	84½	
AMERIKA . . . 6 »			
Dito . . . 5 »			
Dito Bankactien . . . » »	7⅛	7⅜	

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.